

**Pedagogisch beleid
BSO Kameleon**

Pedagogisch beleid BSO Kameleon

Aan het begin van het leven maakt de mens een enorme ontwikkeling door. De groei naar volwassenheid is een proces waarin het kind zich ontplooid. Een goede start begint bij een veilige, liefdevolle en vertrouwde omgeving waarin het kind zich geborgen voelt. Respectvol omgaan met de eigenheid van ieder kind vormt hierbij een belangrijk voorwaarde. Dit onder leiding van professionele pedagogische medewerkers, die zorgen voor duidelijkheid, regelmaat en structuur. Maar bovenal in een omgeving waar het kind zichzelf mag zijn. Wij stellen hoge eisen aan de kwaliteit van de zorg en stellen uw kind daarin centraal. Uw kind is het kostbaarste bezit en onze zorg daarom meer dan waard!

In dit pedagogische beleid leest u hoe we te werk gaan. Dit beleid vormt de basis voor de manier hoe we werken binnen kinderopvang Kiekeboe: BSO Kameleon.

Waar ouders geschreven staat kan ook gelezen worden: ouder of verzorger. Mocht u na het lezen van het pedagogisch beleidsplan vragen hebben dan kunt u contact opnemen met de vestigingsmanager.

In ons Pedagogisch Beleidsplan gaan we uit van de vier pedagogische basisdoelen, die professor J.M.A. Riksen-Walraven heeft geformuleerd voor de opvoeding van kinderen in het gezin en in de kinderopvang. Zij vormen de basis van ons werk.

1. Het bieden van emotionele veiligheid.

Elk kind ontwikkelt zich in zijn eigen tempo. Ontdekt en leert hoe de wereld in elkaar zit door ervaringen op te doen. Belangrijk is dat het kind vertrouwd is op de kinderopvang, met de pedagogisch medewerker en andere kinderen. Het kind kan vanuit het vertrouwen gaan ontdekken, steeds een stapje verder.

2. Gelegenheid bieden voor het ontwikkelen van persoonlijke competentie.

In de omgang met de andere kinderen en de pedagogisch medewerkers ontwikkelen de kinderen persoonskenmerken als zelfstandigheid, zelfvertrouwen en creativiteit. Uiteraard helpen de pedagogisch medewerker en groepsleidsters hierbij door een positieve benadering.

3. Gelegenheid bieden voor het ontwikkelen van sociale competentie.

In de groep met de andere kinderen leren de kinderen communiceren en onderhandelen. Ze leren conflicten zoveel mogelijk zelf op te lossen. Ze leren rekening houden met anderen en ervaren hun gebondenheid in en met de groep. Er is altijd de mogelijkheid voor het kind zich even terug te trekken.

4. Overdragen van waarden en normen

Bij BSO Kameleon dragen we de waarden en normen over die wij belangrijk vinden: er is respect voor elkaar, er wordt rekening gehouden met elkaar, helpen elkaar en doen elkaar geen pijn.

Van 1998 tot 2001 was Marianne Riksen-Walraven hoogleraar pedagogiek voor de kinderopvang. Het opvoeden van kinderen wordt sinds die tijd erkend als een leefomgeving tussen het gezin en school. Opvoeders in deze drie leefomgevingen hebben allemaal hetzelfde doel voor ogen: kinderen de kans geven om zich te ontwikkelen tot volwassenen die hun plek hebben gevonden in onze samenleving en daar binnen hun eigen mogelijkheden, op een 'gezonde' manier in kunnen functioneren. Iedereen in de leefomgevingen van kinderen draagt daaraan op eigen manier bij, afhankelijk van de ontwikkelingsfase van kinderen en de mogelijkheden die de leefomgeving biedt. Daarom heeft Marianne Riksen-Walraven gemeenschappelijke basisdoelen geformuleerd voor de opvoeding in de kinderopvang en het gezin, aan de hand van de vraag wat kinderen in de eerste levensjaren nodig hebben voor hun welzijn en ontwikkeling. Deze basisdoelen zijn opgenomen in de Wet Kinderopvang.

BIEDEN VAN EMOTIONELE VEILIGHEID

Het gevoel van veiligheid wordt gezien als de belangrijkste 'basale' pedagogische doelstelling. Het bieden van emotionele veiligheid is niet alleen belangrijk voor het 'welbevinden', het bieden van een veilig 'klimaat' is ook een voorwaarde voor het realiseren van de andere pedagogische basisdoelen. Wij hebben speciaal aandacht voor een goede en gezonde gehechtheidsrelatie. De wijze waarop de hechting tot stand komt heeft een voorspellende waarde voor de emotionele ontwikkeling van kinderen op latere leeftijd en het niet veilig gehecht zijn kan leiden tot allerlei uitdagingen als leerproblemen, lage eigenwaarde en het aangaan van relaties.

Een veilige hechting

Edward Bowlby was een Britse psychiater die bekend is geworden door zijn theorieën over hechting tussen opvoeders en kinderen. Hij benadrukte het belang van een goede interactie tussen kinderen en hun opvoeders om een goede hechting tot stand te laten komen. Bowlby geloofde dat met name een sensitieve houding van de opvoeders voor de signalen van het kind een veilige hechting tot stand liet komen.

Hechting en gehechtheid worden beschreven in de gehechtheidstheorie van Bowlby. Voor een veilige hechting is het van belang dat de opvoeder gevoelig is voor de signalen van het kind (bijvoorbeeld door het te troosten wanneer het huilt), de autonomie van het kind respecteert, en steun en structuur biedt. De gehechtheid van een kind weerspiegelt in feite de opvoedingsgeschiedenis die het kind met zijn opvoeder heeft (Van IJzendoorn 2008).

Veiligheid als basis

De Amerikaanse psycholoog Abraham Maslow heeft de basisbehoeften van kinderen weergegeven in een pyramide, met aan de basis de 'primaire biologische behoeften' zoals eten, drinken, warmte en veiligheid en daarboven 'bestaanszekerheid'. De zekerheid dat het zo zal blijven. De Belgische professor Ferre Laevers heeft dit als volgt benoemd:

1. Lichamelijke behoeften.
2. Behoefte aan het ontvangen en geven van liefde.
3. Behoefte aan veiligheid, duidelijkheid en continuïteit.

De volgorde van deze basisbehoeften is niet willekeurig. Als aan de eerste behoefte niet wordt voldaan komen kinderen niet toe aan het vervullen van de andere behoeften. In de praktijk kunnen kinderen rekenen op de pedagogisch medewerker. De pedagogisch medewerkers zien, horen en voelen snel aan wanneer kinderen hen nodig hebben of aandacht vragen. Een aai over de bol, een knuffel, een zetje in de rug of een compliment. Er is daarbij respect voor de eigenheid van alle kinderen. We zijn flexibel en geven kinderen de ruimte om 'zelf' te doen, 'zelf' te ontdekken en geven kinderen de 'leiding' in hun eigen ontwikkeling. Er is een veilige balans tussen het zelf doen en een veilige omgeving waarin kinderen dat doen. De kinderen hebben een vaste kracht die ze (bijna) elke dag zien. Er is ruim aandacht voor het wennen van kinderen en het introduceren in kleine groepjes. De pedagogisch medewerkers bieden structuur in de dag en iedere dag heeft zo zijn ritme dat herkend wordt door de kinderen. Als de kinderen binnen komen is er veel aandacht en worden ze verwelkomd in een warm 'nest'.

Wenbeleid

Voor uw kind betekent een start binnen BSO Kameleon een kennismaking met een nieuwe omgeving, nieuwe gezichten, geluiden en geuren. Het is daarom voor uw kind en uzelf van belang dat er informatie wordt uitgewisseld en afspraken gemaakt worden over de wijze waarop uw kind het beste kan wennen en vertrouwd kan raken met de nieuwe omgeving. Ook worden de wendagen besproken. Tijdens deze wendmomenten dienen ouders bereikbaar te zijn. Het kind heeft een vaste pedagogische medewerker, wat zorgt voor een vertrouwd gevoel. Daarnaast zal de pedagogische medewerker het kind rustig introduceren aan de kinderen.

- Intern wenbeleid: Als uw kind al op de dagopvang van Kiekeboe zit, dan nodigt de pedagogisch medewerker van de BSO, wanneer er ruimte is, kinderen uit om alvast eens te komen spelen. Deze wendagen worden vooraf met u besproken. We houden daarvoor dezelfde wentijden aan als de extern wenbeleid.
- Extern wenbeleid: We vragen ouders om tijdens de intake hun kind mee te nemen. Zo ziet het kind de ruimte en leert hij alvast de pedagogische medewerker kennen. Wij maken de afspraak om te wennen als het contract is ingegaan. Op de eerste wendag wordt het kind van school opgehaald door de pedagogische medewerker en mag het kind 2 uurtjes wennen. Mocht een kind moeite hebben met wennen dan zal het wenbeleid aangepast worden op behoefte van het kind en ouder.

Scholen die 14 :00 uit zijn

Wentijden 14:00-16:00

14:00 ophalen van school

14:30-15:30 vrij speel of thema activiteit

15:30-16:00 Fruitmoment

Scholen die 15:00 uit zijn

Wentijden 15:00-17:00

15:00 ophalen van school

15:30 Fruitmoment

16:00-17:00 vrij speel of thema activiteit

Wij werken met een stamgroep van maximaal 17 kinderen van de leeftijd 4 tot 12 jaar oud. In de groepsruimte bieden we de mogelijkheid voor kinderen om verschillende activiteiten te kunnen uitvoeren.

De pedagogisch medewerkers werken actief aan een positief groepsgevoel, zodat kinderen zich veilig en geborgen voelen in de groep met de andere kinderen en plezier hebben met elkaar.

Activiteiten buiten de stamgroep

De stamgroep kan verlaten worden voor een buitenactiviteit of dat een kind mag aansluiten bij een andere BSO locatie. Ten alle tijden is er toezicht van een pedagogische medewerker, zonder dat het beroepskracht- kindratio in het geding komt. Wanneer een kind een dagdeel of dag aansluit bij de andere BSO locatie, wordt dit in overleg met ouders gedaan. Met ouders en kinderen wordt duidelijk gecommuniceerd wanneer en hoe deze plaats vindt. Dit zal meestal plaats vinden in de vakantie of op een studiedag. Ook als er een uitstapje buiten de deur plaats vindt kan het voorkomen dat kinderen op een locatie verzamelen.

Opendeuren beleid BSO

Bij ons in de BSO wordt er gebruik gemaakt van het opendeuren beleid. De kinderen maken dan gebruik van de verschillende ruimtes, verlaten hun basisgroep en gaan soms meteen uit school naar een activiteit buiten de eigen basisgroep. Zo wordt er vaak gebruik gemaakt van de gymzaal. In de vakantie en op studiedagen worden locaties BSO Kameleon en BSO Egelantier samengevoegd o.a. voor uitstapjes.

Vakantie

In schoolvakanties vinden er uitstapjes buiten de deur plaats. Ons motto is dat de kinderen een vakantiegevoel meekrijgen tijdens de vakanties. We zijn tijdens de vakantieperiode veel op stap.

Buitenspelen

Als het weer het toelaat zullen de kinderen zoveel mogelijk buiten spelen.

BSO Kameleon maakt gebruik van de buitenruimte van Basisschool 'De Kameleon'.

GELEGENHEID BIEDEN VOOR HET ONTWIKKELEN VAN PERSOONLIJKE COMPETENTIE

Op BSO Kameleon vinden wij het belangrijk dat het kind lekker in zijn vel zit, vaardigheden kan opdoen en zijn persoonskenmerken kan ontwikkelen. De pedagogisch medewerker heeft oog voor ieder kind op de groep. Benadert het kind op een respectvolle manier en vanuit interesse. Er wordt ruimte geboden voor de eigen ideeën van het kind, waarbij de pedagogisch medewerker aanmoedigt en uitdaagt.

De brede ontwikkeling

Om kinderen de mogelijkheid te bieden zich persoonlijk te ontwikkelen gaat het om vijf ontwikkelingsgebieden.

1. Motorische en sensomotorische ontwikkeling
2. Sociaal-emotionele ontwikkeling
3. Cognitieve ontwikkeling
4. Spraak- en taalontwikkeling
5. Creatieve ontwikkeling

De verschillende ontwikkelingsgebieden hangen met elkaar samen en beïnvloeden elkaar. Ze vormen tezamen de 'brede ontwikkeling'.

Motorische en sensomotorische ontwikkeling:

- **4 tot 6 jaar:** Op deze leeftijd krijgen de kinderen al meer hun spieren onder controle en kunnen ze bijvoorbeeld een bal gooien die een ander kan vangen. Ze gaan leren fietsen, klimmen en schaatsen. Daarnaast kunnen ze een lange trap af lopen, soms nog met een beetje hulp. De kinderen leren snel, omdat ze veel oefenen. De fijne motoriek ontwikkelt verder. Ze gaan meer hun naam schrijven en schrijven letters na, ze gaan zich focussen op de meer fijnere motoriek. De kinderen zijn op deze leeftijd zindelijk.

De pedagogische medewerker heeft een parcours gemaakt in de gymzaal. De kinderen gaan over een bank naar de overkant, waarna ze door een hoepel kruipen en ze over een lage kast moeten klimmen. De pedagogische medewerker loopt met het kind mee als ondersteuning en voor de veiligheid. Om het wat moeilijker te maken mogen de kinderen een pittenzakje meenemen om vervolgens aan het eind van de parcours in een emmer te gooien.

- **6 tot 9 jaar:** De fysieke groei bij deze leeftijd gaat relatief gezien langzamer dan in de peuter- en kleutertijd. De kinderen groeien in lengte en gewicht. De fysieke vaardigheden groeien wel in een snel tempo. Ze kunnen nu met gemak bijvoorbeeld fietsen en touwtjespringen. De fijne motoriek ontwikkelt zich doordat de kinderen bijvoorbeeld de letters leren schrijven en schoenen strikken.

De kinderen mogen een hindernisbaan afleggen. Ze moeten over een omgekeerde bank (over het smalle gedeelte) lopen naar de overkant. Daarna mogen ze op een been hinkend om pionnen heen springen. Als laatste mogen ze een koproel maken op een dikke mat en rennen ze terug naar het begin. De pedagogisch medewerker kijkt of het de kinderen lukt en past de hindernis aan waar nodig.

- 9 tot 12 jaar: De kinderen groeien fysiek door en kunnen bijvoorbeeld bij een spel een bal onderscheppen wanneer deze overgegooid wordt en kunnen ze steeds hoger springen. De kinderen op deze leeftijd kunnen bijna net zo makkelijk een voorwerp hanteren al volwassenen.

De pedagogische medewerker kijkt naar wat het kind al kan en stimuleert hierin de ontwikkeling. Bijvoorbeeld de pedagogische medewerker, Erik, gooit een bal naar Pien. Pien vangt de bal met twee handen. Er sluiten meer kinderen aan om de bal te vangen. Nu mogen de kinderen hun handen op hun rug doen en wanneer Erik de bal gooit mogen ze proberen de bal te vangen. In het begin vindt Pien dit heel moeilijk, maar Erik moedigt haar aan en gooit de bal met een boog. Uiteindelijk lukt het Pien om de bal te vangen. Nu mag een ander kind de bal gooien naar de kinderen. Af en toe gaat dit gepaard met een schijnbeweging.

Sociaal emotionele ontwikkeling:

- 4 tot 6 jaar: De kinderen beginnen zich te beseffen dat ze een zelfstandig persoon zijn met een eigen wil. Ze maken beslissingen en moeten ondersteund worden naar hun onafhankelijkheid. De kinderen zien vrienden als iemand die aardig is en met wie ze speelgoed kunnen delen. Daarnaast zien ze vrienden als iemand die veel tijd met hen doorbrengt. Ze laten de persoonlijke eigenschappen van de ander niet tot weinig meewegen. Als de ander aardig is tegen ze, dan zien ze in hem een vriend.

De medewerkers geven de kinderen het goede voorbeeld in het gedrag en stimuleren hen om dingen samen te doen, door het na te laten doen en het zelf te doen. Spelletjes, fantasiespel en rollenspellen zijn belangrijke hulpmiddelen hierbij. De medewerker kan het kind helpen door suggesties voor gedrag te geven ('om de beurt') en in de buurt te blijven tijdens de speelcontacten.

- 6 tot 9 jaar: De kinderen proberen hun eigen ik te ontdekken. Ze spelen, sporten en leren in groepen en proberen daarbinnen hun plek te vinden. Ze krijgen te maken met minderwaardigheidsgevoelens en zullen dit moeten verwerken. De kinderen beschrijven hun eigenschappen als 'ik ben een goede tikker', een eigenschap die is afgeleid van een externe activiteit. De kinderen laten de persoonlijke eigenschappen van anderen meewegen wat betreft vriendschap. Ze bouwen wederzijds vertrouwen op en vrienden worden gezien als iemand die er voor ze is.

Kinderen in deze leeftijd willen graag ergens bij horen en zich geaccepteerd voelen. Tegelijkertijd vergelijken zij zich steeds met anderen om te ontdekken wie ze nu eigenlijk zelf zijn. De pedagogisch medewerker is alert op de interactie tussen de kinderen en zoekt hierbij de balans tussen zelfstandigheid, nabijheid en begeleiding.

- 9 tot 12 jaar: Deze kinderen ontwikkelen zich in principe hetzelfde als de 6 tot 9-jarigen. Ze zijn op zoek naar hun eigen identiteit. De kinderen beschrijven hun eigenschappen als 'ik ben slim, vriendelijk en aardig tegenover mijn vrienden'. Deze eigenschappen zijn meer gericht op het kind zelf. De kinderen gaan zichzelf meer vergelijken met andere kinderen van hun leeftijd. Vriendschappen worden ingewikkelder en conflicten worden serieus genomen. Er worden verontschuldigen verwacht. Loyaliteit en intimiteit worden steeds belangrijker in de

vriendschappen. De kinderen kijken naar welk gedrag ze waarderen en niet waarderen bij een ander en baseren daarop hun vriendschap.

Kinderen zijn op deze leeftijd erg gevoelig voor het gedrag van hun leeftijdsgenoten en hoe ze door hen gezien worden ('wie ben ik, wat kan ik'). De pedagogisch medewerker laat de kinderen zelf keuzes maken en laat de kinderen weten dat ze in geval van vragen bij haar terecht kunnen voor hulp of advies.

Spraak- en taalontwikkeling:

- 4 tot 6 jaar: De kinderen gaan al snel langere en complexere zinnen maken. Hun woordschat groeit en ze beginnen besef te krijgen van grammatica.

De pedagogisch medewerker Patty leest de kinderen interactief voor uit een prentenboek. De kinderen luisteren actief. Patty vraagt de kinderen wat er zou gebeuren in het boek. De kinderen proberen uit te leggen wat ze denken en Patty leest verder. Tussendoor heeft ze gesprekken met de kinderen over het boek. Aan het einde van het verhaal vraagt ze wat er allemaal gebeurd is in het boek en wat ze gezien hebben.

- 6 tot 9 jaar: De woordenschat blijft groeien in een snel tempo en hun grammatica verbeterd. Daarnaast weten ze dat ze naar elkaar moeten luisteren, maar is dit soms lastig en praten ze langs elkaar heen. Ze zullen ook meer vragen gaan stellen wanneer iets niet helemaal duidelijk is. De kinderen zullen ook meer gaan lezen en ontwikkelt daarbij zijn leesvaardigheid.

Samen met Teun gaat de pedagogische medewerker, Wim, op de bank zitten. Teun heeft namelijk gevraagd of hij een keer een boekje mag voorlezen aan de kinderen. Een aantal kinderen gaan erbij zitten. Teun leest een kort en simpel verhaaltje voor. Soms kijkt hij Wim aan om te kijken of hij het goed doet. Wim knikt hem bemoedigend toe en luistert aandachtig.

- 9 tot 12 jaar: De woordschat blijft zich ontwikkelen en hun grammatica ook. Ze beginnen bijzinnen te gebruiken, zoals 'als jij de afwast, droog ik af'. Daarnaast leren ze naar elkaar te luisteren en erop te reageren. De kinderen gaan het lezen gebruiken om te leren. Ze begrijpen de tekst.

De pedagogisch medewerkers hebben een speurtocht uitgestippeld op het schoolplein. De kinderen gaan in tweetallen de opdrachten uitvoeren. Ze lezen samen de opdracht en voeren deze uit. Onno en Wies rennen naar een opdracht. Onno leest voor "Pak allebei een lepel en een ei. Doe de lepel in je mond met het ei erop. Doe je handen op je rug. Loop hiermee naar de volgende opdracht, maar zorg ervoor dat je het ei niet laat vallen. Laat je het ei toch vallen, dan moet je opnieuw beginnen. Succes!". Wies en Onno voeren de opdracht uit.

Cognitieve ontwikkeling:

- 4 tot 6 jaar: De kinderen hebben steeds meer een groter begrip voor getallen. Ze weten dat ze elk object één keer moeten tellen. Daarnaast kunnen ze eenvoudige optel- en aftreksommen maken door te tellen. De kinderen gaan ook steeds meer gebeurtenissen onthouden. Dit hangt wel af van de impact van de gebeurtenis. Soms kan een vier-jarige zijn eerste schooldag na een jaar nog herinneren. Naarmate hij ouder wordt zal deze herinnering verdwijnen. De kinderen gebruiken de omgeving om de wereld beter te leren begrijpen.

De pedagogisch medewerker, Mieke, en de kinderen zitten aan tafel en gaan fruit eten. Mieke vertelt dat zij 4 appels heeft en 2 mandarijnen. Hoeveel fruit is dat in totaal? Rik, 5 jaar, zegt dat dit er 6 zijn. Mieke gaat de appels en mandarijnen uitdelen aan de kinderen, ze houdt 1 appel over. Hoeveel fruit heb ik uitgedeeld? Quinn weet te vertellen dat dit er 5 zijn. Wat goed!

- **6 tot 9 jaar:** De kinderen leren steeds meer ingewikkelde situaties op te lossen. Ze leren steeds beter met informatie om te gaan. Het kortetermijngeheugen van de kinderen verbeterd aanzienlijk. Ze leren vooral van het doen van activiteiten.

De pedagogisch medewerker heeft een grote doos met Knex-spullen. Ze zet deze op tafel en vertelt een verhaal over een jongen die een brug bouwt over een ravijn. De kinderen luisteren aandachtig en raken enthousiast door het verhaal. De kinderen willen ook wel zo'n brug bouwen! Ze gaan in tweetallen aan de slag met bruggen bouwen en ontdekken dat er verschillende bruggen gebouwd kunnen worden.

- **9 tot 12 jaar:** Voor deze kinderen geldt hetzelfde als voor de 6 tot 9- jarigen. Ze leren meer informatie te verwerken en kunnen steeds meer ingewikkelde situatie oplossen. Het is belangrijk dat de kinderen kunnen experimenteren. Hierdoor leren ze sneller en blijft het beter in het geheugen.

Leo heeft op tv een knikkerbaan gezien en wil deze heel graag maken. Samen met zijn maatje Sam wil hij aan de slag gaan. De pedagogisch medewerker zorgt ervoor dat er spullen beschikbaar zijn die ze mogen gebruiken. De kinderen gaan ermee aan de slag en proberen de knikkerbaan steeds uit. Soms valt de knikkerbaan om en verzinnen de kinderen een constructie waarbij de knikkerbaan wel blijft staan. De pedagogisch medewerker hoeft hierbij niet aanwezig te zijn. De kinderen weten bij wie ze moeten zijn als ze hulp nodig hebben.

Creatieve ontwikkeling

Wij vinden het belangrijk dat kinderen zich op verschillende manieren kunnen uiten. Een manier om zich te uiten is creativiteit. Pedagogisch medewerkers sluiten hierbij aan op de belevingswereld van een kind, geven een kind ruimte om zich hierin zelf en in eigen tempo te ontwikkelen. We vinden het belangrijk dat een kind dingen doet waarop het trots kan zijn. Dat dit soms anders wordt dan dat de volwassene had bedacht, moet hierin niet uitmaken: het is zoals het kind het zelf heeft bedoeld. Het werken met verschillende soorten materialen, zoals kosteloos materiaal (kurken, toiletrollen, glazen potjes en plastic flessen) en materialen als verf, potloden, speksteen en klei, helpen een kind bij het prikkelen van de fantasie.

- **4 tot 6 jaar:** De kinderen op deze leeftijd spelen vaak bijvoorbeeld een uitgebreid rollenspel. Ze verdelen de rollen, verkleeden zich en vertellen wat ze gaan doen. Tijdens dat spel komen ze op creatieve ideeën die ze zullen delen met de anderen. Als pedagogisch medewerker laat je de kinderen gaan en probeer je niet te veel te sturen. De creatieve ontwikkeling groeit wanneer de kinderen meer zelfvertrouwen krijgt. Hierbij is het belangrijk niet veel te sturen en te kijken naar de mogelijkheden.

De kinderen mogen op de grond met Kapla spelen. Het ene kind bouwt heel zorgvuldig een hoge toren, twee andere kinderen maken een circuit. De pedagogisch medewerker kijkt, begeleidt, speelt mee en helpt waar nodig. Hiermee stimuleert zij niet alleen de creatieve ontwikkeling maar ook de fijne motoriek, het ruimtelijk inzicht en de fantasie.

- 6 tot 9 jaar: De kinderen zijn al motorisch vaardiger met een pen en een kwast. Ze zijn kritisch op hun eigen werk en hun doen en laten. Het is hierbij belangrijk dat de kinderen zelfvertrouwen opbouwen en daarbij is de ondersteuning van de pedagogisch medewerker nodig. Door de kinderen zelfvertrouwen te geven worden ze vaak creatiever.

De kinderen mogen met Kapla spelen en maken eerst samen een tekening van een gebouw. De pedagogisch medewerker stimuleert de creativiteit en de fantasie door prikkelende vragen te stellen. Eventueel kan de medewerker andere materialen aandragen om toe te voegen aan het spel van de kinderen. Bijvoorbeeld de kinderen willen graag een graffiti tekening maken. De pedagogische medewerker zorgt dat er materiaal beschikbaar is voor de kinderen. De kinderen schrijven hun naam in graffiti letters op het papier en gaan deze secuur inkleuren. De pedagogisch medewerker laat ook zien hoe je de letters in 3D kunt maken. De kinderen vinden dit een erg leuk idee en gaan het uitproberen. De pedagogisch medewerker complimenteert de kinderen over creativiteit van de kinderen.

- 9 tot 12 jaar: De kinderen hebben steeds meer belangstelling voor de werkelijkheid om hen heen. Dit uitte ze dan ook in hun creatieve ontwikkeling. De fantasie moet meer op de werkelijkheid lijken en herkenbaar zijn.

De kinderen hebben bedacht dat ze met technisch lego willen spelen. Het ene kind heeft een ontwerp gemaakt, de andere kinderen gaan direct aan de slag met bouwen. Tijdens de bouw lopen ze tegen een probleem aan. Waar nodig kan de pedagogisch medewerker met hen meedenken. Zij leert de kinderen om dingen op een andere manier te bekijken om zo tot een juiste oplossing te komen.

De verschillende ontwikkelingsgebieden hangen met elkaar samen en beïnvloeden elkaar. Ze vormen tezamen de 'brede ontwikkeling'.

'Kinderen zijn de 'motor van hun eigen ontwikkeling'

Dit is een uitspraak van de ontwikkelingspsycholoog Vygotsky. Hij maakt een onderscheid tussen dat wat een kind al kan en dat wat een kind kan bereiken als het de hulp krijgt van een volwassene (of een kind dat al verder is). Hij noemt dit de 'zone van de naaste ontwikkeling'. Een volwassene kan kinderen op allerlei manieren aanmoedigen zodat zij nieuwe vaardigheden leren, die als de volwassene niets zou doen, niet of veel later pas geleerd zouden worden. De volwassene brengt het kind naar de 'zone van de naaste ontwikkeling'. Het is daarnaast ook belangrijk dat kinderen verbinding hebben met die 'zone van de naaste ontwikkeling'.

Ontwikkelingsstimulering gebeurt bij BSO Kameleon altijd in samenwerking met het kind en sluit aan bij waar de aandacht van kinderen op dat moment naar uitgaat en in het tempo van het kind. Om goed te kunnen aansluiten brengen we de ontwikkeling van kinderen in grote lijnen in kaart. Wij bespreken dit met ouders en als het nodig is maken we samen afspraken. Kinderen leren door ergens zelf mee aan de slag te gaan. We noemen dit ervaren leren. Onze pedagogisch medewerkers geven kinderen de ruimte en mogelijkheid om zelf te ontdekken wat hun mogelijkheden en onmogelijkheden zijn. Deze dynamiek van onderzoeken, ontdekken, spelen en herhalen is een belangrijk aandachtspunt in de ontwikkeling van kinderen. Onze pedagogisch medewerkers kijken gericht naar kinderen. Waar zijn ze mee bezig, waar gaat de aandacht van het kind naartoe en op welke manier onderzoekt een kind. Het kind kan zich ontwikkelen als je het ziet en erop ingaat.

Mentor

Wanneer een kind start op BSO Kameleon wordt er een mentor toegewezen (pedagogisch medewerker). Om de ontwikkeling van het kind te kunnen volgen, moet de mentor het kind echt kennen. Daarom is de mentor direct betrokken bij de opvang en ontwikkeling van het kind. Ouders worden geïnformeerd over wie de mentor van hun kind is. Elke pedagogisch medewerker houdt de emotionele veiligheid, het welbevinden en ontwikkeling van ieder kind in de gaten, maar de mentoren volgen hun kinderen in het bijzonder. Zij zorgt ervoor dat de ontwikkeling gedocumenteerd wordt en voert oudergesprekken minimaal 1 keer per jaar. Dit geldt voor gesprekken over intake, ontwikkeling en overdracht naar school of naar een andere groep.

Wanneer er bijzonderheden in de ontwikkeling van het kind zich voordoen, wordt er eerst met het team overlegd. De directie zal vervolgens de pedagogisch medewerker ondersteunen. Daarna komt er een overleg met de ouders. Samen gaan we op zoek naar de beste manier om het kind te begeleiden. Eventueel in overleg met de huisarts, Oké punt (centrum voor jeugd en gezin) of GGD.

GELEGENHEID BIEDEN VOOR HET ONTWIKKELEN VAN SOCIALE COMPETENTIE

Binnen BSO Kameleon stimuleren wij kinderen, kinderen krijgen de ruimte en kans om kennis en vaardigheden te ontwikkelen.

We bevorderen het contact tussen de kinderen onderling en helpen ze bij het aanleren van sociale vaardigheden. Dit doen wij door bewust te zijn van ieder zijn eigen rol en deze in te zetten als voorbeeldfunctie, en het sociale gedrag van het kind te stimuleren.

- De pedagogische medewerker stimuleert en ondersteunt de kinderen in de onderlinge relaties en interactie.
- De pedagogische medewerker ondersteunt de kinderen in het voorkomen, aangaan en oplossen van conflicten.
- De pedagogische medewerker zorgt voor een goede samenhang in de groep, die maakt dat ieder kind hier een eigen plek in vindt en die recht doet aan zijn of haar persoonlijkheid.

Voorbeelden hiervan zijn:

- Wij helpen de kinderen bij het voorkomen en oplossen van problemen. Dit doen we door de kinderen bij ons te roepen en ieder zijn verhaal te laten doen, uit te leggen wat er gebeurd is. Samen zoeken we dan naar een oplossing.
- Stimuleren van positieve groepsfeer, kinderen aanmoedigen dingen samen te doen en te delen. We stimuleren dat kinderen samen dingen doen en samen dingen delen, zowel 'speelgoed en boeken' als 'plezier en verdriet'. We gaan uit van eigen initiatief van kinderen binnen het groepsspel. Als een kind buitengesloten wordt, gaan we d.m.v. een gesprek met andere kinderen stimuleren om met dat kind te spelen. We bieden groepsactiviteiten aan zoals bingo of voetbal.
- Aanbieden van groepsactiviteiten met aandacht voor evenwicht groepsactiviteiten - individuele activiteiten. We luisteren wat de kinderen willen, daar reageren we op door activiteiten te organiseren of de kinderen zelf te laten organiseren. Als kinderen behoefte hebben aan individuele aandacht, gaan we even met ze kletsen of een spelletje spelen.
- Kinderen geven-en-nemen leren, leren conflicten op te lossen. We hebben de regel dat kinderen geen snoep van thuis mee mogen nemen; als ze dit wel doen dan moeten ze het delen met de andere kinderen. Dat is belangrijk omdat kinderen op deze manier zich de sociale regels eigen maken. Ze leren sociale vaardigheden zodat ze zelfvertrouwen en eigenwaarde ontwikkelen en straks in staat zijn goed mee te komen in een maatschappij die steeds meer van ze vraagt.

Sociale vaardigheden

Kinderen imiteren elkaar en volwassenen. De pedagogisch medewerkers spelen daarop in door zelf het voorbeeldgedrag te laten zien en op een positieve manier te reageren wanneer een kind voorbeeldgedrag laat zien. Kinderen leren hierdoor om rekening te houden met elkaar, elkaar te troosten, elkaar te helpen en conflicten op te lossen.

Vriendschappen

vriendschap tussen kinderen is waardevol en speelt een belangrijke rol in het leven van het kind. Vriendschappen geven plezier, bieden emotionele veiligheid en heeft positieve invloed op de sociale competenties en het gevoel van eigenwaarde. Vriendschap ontwikkelt zich tussen kinderen die vaak niet meer dan 6 maanden leeftijdsverschil hebben met dezelfde interesses.

De pedagogisch medewerker van BSO Kameleon is in haar gedrag een belangrijk voorbeeld voor de kinderen. De pedagogisch medewerker zorgt voor een positieve groeps sfeer, luistert naar de kinderen en brengt kinderen met elkaar in contact. We leren kinderen dat iedereen erbij hoort en dat onderlinge verschillen ons leven zo mooi maken. We hebben oog voor ieder kind en zijn talenten en door het aanbieden van allerlei verschillende soorten activiteiten de sociale ontwikkeling te stimuleren.

Stimuleren van de ontwikkeling naar zelfstandigheid

De structuur op de BSO is anders dan op het kinderdagverblijf of peuterspeelzaal. Kinderen krijgen meer vrijheid en mogelijkheden, wat aansluit bij hun leeftijd en toenemende zelfstandigheid. Met de kinderen worden afspraken gemaakt met betrekking tot de groepsregels, het buitenspelen en over zelfstandigheid.

Het is belangrijk kinderen te stimuleren dingen zelf te doen, zodat ze zelf ervaren dat ze al veel dingen zelf kunnen. Kinderen krijgen een verantwoordelijkheid in het tafel dekken, opruimen van materialen, maar ook verantwoordelijkheid in hun handelen en reageren op andere kinderen. Dit geeft het kind zelfvertrouwen en een kans tot verdere ontwikkeling. De oudere kinderen hebben wat meer vrijheid dan de jongere kinderen. Zo mogen ze bijvoorbeeld op een gegeven moment zelfstandig naar de BSO komen, buiten spelen en naar huis gaan. Dit gebeurt uitsluitend in overleg en afstemming met de ouder(s).

Voorbeelden van het stimuleren van de zelfstandigheid op de BSO zijn:

- 4-6 jaar: Kinderen van deze leeftijd worden constant begeleid door pedagogisch medewerkers, zowel binnen als buiten het pand. Binnen deze nabijheid worden kinderen door de medewerkers gestimuleerd in hun zelfstandigheid doordat zij steeds meer eigen keuzes kunnen maken en kleine taken zelfstandig mogen uitvoeren.
- 6-9 jaar: De kinderen kunnen steeds meer zelf keuzes maken. Zowel binnen als buiten (in de omheinde, aangrenzende buitenruimte) mogen de kinderen zelfstandig spelen. De kinderen leren dat ze hierover afspraken maken met de pedagogisch medewerker. De medewerker heeft hierin een stimulerende rol.
- 9-13 jaar: De zelfstandigheid en vrijheid van de kinderen wordt steeds groter. Dit betreft keuzes voor activiteiten, maar ook van de plaats waar je speelt. Afstemming met de pedagogisch medewerkers én met ouders is hierin van groot belang. Kinderen leren zich te houden aan de gemaakte afspraken. Naast groepsgerichte activiteiten zijn er ook keuzeactiviteiten. Keuzeactiviteiten zijn activiteiten waarmee kinderen zelfstandig aan de slag gaan aan de hand van een stappenplan. De pedagogisch medewerker stimuleert de kinderen bij het kiezen en uitvoeren van de keuzeactiviteiten.

Stimuleren van de spelontwikkeling

Zowel binnen als buiten zijn er spelmogelijkheden. Binnen in een speellokaal (vaak in medegebruik bij een school) of buiten. De BSO heeft een buitenspeelruimte waar kinderen vrij kunnen spelen. Dit kan een terrein zijn grenzend aan de BSO of een niet aangrenzende buitenruimte. Dat is bijvoorbeeld een speeltuintje in de buurt, een trapveldje, stukje park of bos, skatebaan, speelplaats, etc. Voor het buiten spelen op een "niet aangrenzend speelterrein" zijn er richtlijnen en handvatten opgesteld. Zie hiervoor het protocol "Richtlijnen bij spelen in (niet aangrenzende) buitenruimte" Buiten spelen is belangrijk voor een gezonde ontwikkeling van een kind, want buiten spelen betekent vooral: meer ruimte om te bewegen en te onderzoeken. Bij de keuze van activiteiten is er bewuste aandacht voor de seizoenen en natuurbeleving. Daarom wordt deze activiteit dagelijks actief gestimuleerd.

Voorbeelden hiervan zijn:

- 4-6 jaar: De pedagogisch medewerkers mengen zich actief in het spel van kinderen in de buitenruimte, zij motiveren de kinderen door mee te spelen, vragen te stellen en interesse te tonen. Op deze manier stimuleren zij de ontwikkeling van het spel en de fantasie van de kinderen.
- 6-9 jaar: Kinderen van deze leeftijd vinden het (naast vrij spelen) leuk om mee te doen aan een groeps z(bal)spel of een andere georganiseerde activiteit. De pedagogisch medewerkers bieden hierin dagelijks mogelijkheden en stimuleren de kinderen om mee te doen.
- 9-13 jaar: De medewerkers stimuleren de kinderen om dagelijks buiten te spelen. Zij bieden een uitdagende buiten(speel)omgeving, waarbij kinderen geprikkeld worden om te experimenteren, te onderzoeken en te bewegen. De pedagogisch medewerker kan meedoen met het spel, maar kan ook (bewust) afstand nemen.

OVERDRAGEN VAN WAARDEN EN NORMEN

Als kinderen opgroeien en hun wereld groter wordt, neemt de zelfstandigheid toe. Ze gaan naar school en de sportclub en gaan steeds meer zelf een mening vormen. Kortom, ze gaan deel uitmaken van onze samenleving. We willen graag dat kinderen opgroeien en zelfstandige, actieve volwassenen worden die verantwoordelijkheid kunnen en willen nemen voor hun eigen gedrag en hun omgeving en die een positieve bijdrage leveren aan de samenleving als geheel, maar kinderen zijn nog volop in ontwikkeling en op weg naar de toekomst zijn ze ook nog gewoon baby, dreumes, peuter en kleuter.

Bij BSO Kameleon ontvangen wij kinderen van alle culturen. Waar het mogelijk is, wordt er rekening gehouden met de levensbeschouwing en achtergrond van de cultuur van het kind.

Participatie

Kinderparticipatie betekent dat kinderen worden uitgenodigd en aangemoedigd om mee te denken in levensechte situaties. Als kinderen ervaren dat hun mening ertoe doet voelen ze zich gewaardeerd en trots. Het gaat er niet om dat je aan alle wensen tegemoet moet komen. Ook het onderhandelen is een belangrijke vaardigheid die kinderen hier kunnen leren. Op deze manier leren kinderen verantwoordelijkheid te nemen en fouten maken. Het geeft kinderen daadwerkelijk invloed op hun leefomgeving en dat maakt hen vaardig voor nu en later. De pedagogisch medewerkers van BSO Kameleon geven zelf het goede voorbeeld en beseffen zich dat hun rol erg belangrijk is. Er is structuur zodat kinderen de regels leren kennen en grenzen worden respectvol, tactvol en doortastend aangegeven. Er is oog voor alle kinderen. Zo geeft de pedagogisch medewerker ruimte aan alle kinderen en geeft ze kinderen mee dat iedereen erbij hoort, ongeacht achtergrond. En wat voor de kinderen geldt, geldt ook voor pedagogisch medewerker. Er zijn onderlinge verschillen door onze eigen opvoeding en ervaringen, cultuur en etniciteit. We respecteren alle stijlen van opvoeding en gewoonten van ouders en wisselen die onderling uit. Daarbij zijn we ons steeds bewust van onze verantwoording en blijft ons Pedagogisch Beleidsplan uitgangspunt in de omgang met kinderen.

Corrigeren en belonen

Bij het ontdekken en verkennen van de omgeving van het kind hoort ook het aftasten van grenzen. Het spel en gedrag van het kind kunnen gevaarlijke of verstorende gevolgen hebben voor het kind zelf en/of zijn omgeving. Bij BSO Kameleon buigen wij het ongewenst gedrag om in gewenst gedrag. Gooien met speelgoed is hiervan een voorbeeld. Hierbij is de pedagogisch medewerker belangrijk. De pedagogisch medewerker kan het kind helpen om weer veilig te spelen door het goede voorbeeld te geven of door een ander kind die het voorbeeldgedrag laat zien te complimenteren. Het kind kan dan zien wat er van hem verwacht wordt. Ten alle tijden blijft de benadering positief naar het kind toe. Als een kind beloond wordt, stimuleert dat het zelfvertrouwen van het kind en creëert dat een gevoel van veiligheid.

METHODE GORDON

Op de BSO werken we volgens de methode Gordon. Thomas Gordon was een ontwikkelingspsycholoog die uitging van gelijkwaardigheid in relaties. Hij introduceerde begrippen als actief luisteren en de Ik-boodschap. In de opvoeding betekent dit dat de opvoeder het kind in zijn waarde laat en respectvol benadert. BSO Kameleon heeft ervoor gekozen om in de benadering van kinderen te werken, te communiceren en te handelen volgens deze methodiek, omdat deze methode goed aansluit bij onze gedachtegoed. De pedagogisch medewerkers zijn opgeleid om volgens deze methode met kinderen te werken.

Actief luisteren

Kinderen kunnen goed aangeven wat ze willen, met of zonder woorden. Onze pedagogisch medewerkers proberen de gevoelens of behoeften van een kind te verwoorden om er zo achter te komen wat een kind bedoelt of wat er aan de hand is. Gordon noemt dit actief luisteren. Op die manier ontstaat er begrip en vertrouwen. Soms is het alleen al genoeg om te luisteren zonder woorden: passief luisteren. Daarbij laat de pedagogisch medewerker voelen dat zij het kind begrijpt en accepteert zoals het is.

Ik-boodschappen

Als een kind gecorrigeerd moet worden, omdat het ongewenst gedrag vertoont, dan spreekt de pedagogisch medewerker het kind op zijn gedrag aan. "Ik vind het eng als jij op de tafel klimt". Vervolgens benoemt de pedagogisch medewerker waarom ze het ongewenst vindt. "..., want misschien val je dan van de tafel af en dat kan pijn doen". Een kind krijgt daarmee de kans zich in een ander te verplaatsen, zonder dat het zich persoonlijk aangevallen voelt.

BEROEPSKRACHT-KINDRATIO (BKR)

Drie-uurs regeling

Bij BSO Kameleon werken we met gediplomeerde, betrokken en gemotiveerde pedagogische medewerkers.

De drie-uurs regeling is onderdeel van het roosterbeleid. Tijdens schoolvrije dagen zijn er aan het begin en einde van de dag minder kinderen aanwezig in de BSO. Een BSO groep bestaat ten hoogste uit 17 kinderen. Het aantal aanwezige pedagogische medewerkers is gerelateerd aan het aantal aanwezige kinderen en aan de leeftijdsopbouw in de groep. Bij buitenschoolse opvang op schoolvrije dagen, kunnen ten hoogste drie uur per dag minder beroepskrachten ingezet worden dan volgens de beroepskracht-kind ratio vereist is.

Deze inzet betreft de tijd voor Van 8:00-8:30 uur en 16:30-17:00 en tijdens de voor dat kindcentrum gebruikelijke middagpauze. Het tijdstip waarop minder beroepskrachten ingezet worden dan volgens de beroepskracht-kind-ratio vereist is, bepaalt of aan deze voorwaarde wordt voldaan.

Bij het tijdelijk loslaten van de beroepskracht-kind-ratio geldt dat er weliswaar in de pauzeperiode een afwijking mag zijn van maximaal twee uur, geldend voor de periode van 13:00 tot 15.00 uur, maar dat, indien de beroepskracht een pauze heeft van 13.00 tot 14.00 uur deze afwijkingsregel alleen geldt voor dat uur en niet voor de volledige periode van 13.00 tot 15.00 uur. Voor het overige kan de BSO die gehuisvest is in de basisschool zo nodig een beroep doen op een achterwacht. Deze achterwacht is ter plekke aanwezig of is dat binnen een tijdsbestek van 10 minuten. Fadoua en Kaoutar zijn de achterwacht

De Wet Innovatie en Kwaliteit Kinderopvang schrijft voor dat kinderopvangorganisaties letterlijk aan ouders mededelen wanneer er minder personeel op de groep staat. Dit mag maximaal drie uur op een dag en alleen bij organisaties die minimaal aaneengesloten 10 uur op een dag open zijn. Deze regels zijn in gegaan vanaf 1 januari 2018. De 3 uren regeling is bij BSO Kameleon, alleen op schoolvrije dagen en vakanties, als volgt ingevuld: Van 8:00-8:30 uur en van 13:00-15.00 uur 16:30-17:00

Kind-leidster-ratio

Het aantal vakbekwame leidsters (PW3 of vergelijkbaar) dat aanwezig is, is gerelateerd aan het aantal aanwezige kinderen en aan de leeftijdsopbouw in de groep.

Dit wordt berekend op basis van:

- In de categorie van 4 tot 7 jaar mag 1 beroepskracht tot en met 10 kinderen opvangen.
- In de categorie van 7 tot 13 jaar mag 1 beroepskracht tot en met 12 kinderen opvangen.
- In de categorie van 4 tot 13 jaar mag 1 beroepskracht tot en met 11 kinderen opvangen.

Achterwachtregering

De Wet Kinderopvang schrijft voor dat ieder kinderdagverblijf een achterwachtregering moet hebben. Een achterwacht is een volwassen persoon die in geval van nood ten alle tijden ingeschakeld kan worden en binnen ambulance aanrij tijd aanwezig kan zijn op locatie. Bij BSO Kameleon beschikt de achterwacht over een Verklaring Omtrent Gedrag (VOG). Tevens is de achterwacht binnen 10 minuten aanwezig op locatie. Fadoua en Kaoutar zijn de achterwacht.

Vierogenprincipe

Voor BSO Kameleon is het belangrijk dat de kinderen in een veilige en vertrouwde omgeving opgevangen worden. Gedurende de dag is de sociale controle op de medewerkers en kinderen groot.

- Er zijn (bijna) altijd meerdere volwassenen in het gebouw aanwezig. Aan het begin en einde van de dag, tijdens de breng- en haalmomenten als er een pedagogisch medewerker alleen aanwezig is, is er voortdurend inloop van ouders.
- Het onvoorspelbare karakter van de haal en brengsituaties (de pedagogisch medewerker weet niet exact wanneer een ouder binnen- of langsloopt en hoeveel tegelijk etc.) verkleint het risico dat iemand zich onbespied of niet gecontroleerd zou kunnen voelen.
- Met aanwezigheid van meerdere pedagogisch medewerkers (van de andere Kiekeboe locatie binnen het gebouw) is er zicht op elkaars (pedagogisch) handelen.
- Aanwezigheid van stagiaires.
- Daarnaast komen de managers en de leidinggevende geregeld de groepsruimtes binnen en lopen ook de pedagogisch medewerkers (van de andere Kiekeboe locatie binnen het gebouw) bij elkaar binnen.
- We streven ernaar om 2 pedagogisch medewerkers op de groep aanwezig te hebben. Omdat we een kleinschalige opvang zijn, kan het voorkomen dat er weinig kinderen opgevangen worden, waardoor er maar 1 pedagogisch werker aanwezig is. Ook dan zal BSO Kameleon aan het vierogenprincipe voldoen.
- In de opvangruimtes zijn camera's aanwezig, die continue bekeken kunnen worden door een volwassene. Door de camera's kan er ook met 1 pedagogisch werker voldaan worden aan het 4 ogen principe.

Stagiaires

BSO Kameleon vindt het belangrijk om studenten die een baan in de kinderopvang ambiëren, een goede leeromgeving te bieden. Het is mogelijk dat een BOL (Beroeps Opleidende Leerweg) stagiaires op de kinderopvang aanwezig zijn. Deze stagiaires worden alleen boventallig (extra) ingezet. Ook is het mogelijk dat er BBL (Beroeps Begeleidende Leerweg) stagiaires op de kinderopvang aanwezig zijn. Zij worden, afhankelijk van hun opleidingsjaar, ingezet als pedagogisch medewerker. Zowel BOL als BBL-stagiaires worden bijgestaan door een vaste pedagogisch medewerker. De vaste pedagogisch medewerker begeleidt de stagiaires volgens een stagebegeleidingsplan. Stagiaires bieden ondersteuning op de werkvloer, de wijze waarop dat gebeurt hangt af van het leerjaar waarin de stagiaire zit en het niveau dat iemand volgt. De vaste pedagogisch medewerker die de stagiair begeleidt bepaalt in welke mate diegene zelfstandig ondersteunende taken mag uitvoeren. De stagiaire kan bijvoorbeeld worden ingezet voor het begeleiden van spelactiviteiten; in eerste instantie onder begeleiding van een vaste kracht en later, als zij voldoende ervaring heeft opgedaan zelfstand. Ook kan zij worden ingezet om mede toezicht te houden op het buitenspelen of in de gymzaal. Inzet bij verzorgende taken, zoals het voorbereiden van de lunch en een kindje helpen naar het toilet te gaan, gebeurt in eerste instantie onder toezicht van een vaste pedagogisch medewerker. Op het moment dat de stagebegeleider en de begeleider vanuit de opleiding ervan overtuigd zijn dat de vaardigheden die hierbij noodzakelijk zijn voldoende beheerst worden, mag een stagiaire (niveau 3 of 4) deze zelfstandig uitvoeren. Uiteraard blijft er altijd een pedagogisch medewerker in de buurt om mee te kunnen kijken.

OUDERBETROKKENHEID

Een goede relatie tussen ouders en BSO Kameleon is van groot belang voor het kind. Een gedeelde zorg vraagt om goede afspraken. Het is belangrijk om elkaar op de hoogte te stellen van dat wat het kind heeft meegemaakt. Ouders en de leidsters zijn zo beter in staat het kind te begrijpen.

Overdracht

Graag vernemen de pedagogisch medewerkers 's middags bij het ophalen van school, hoe het gegaan is met de kinderen en of er bijzonderheden zijn. Andersom vertellen de pedagogisch medewerkers hoe het met het kind is gegaan als de ouders hen komen halen. Er wordt altijd in het kort verteld welke activiteiten de kinderen hebben gedaan. Pedagogisch medewerkers zullen zich uitnodigend opstellen en staan open voor feedback van ouders. De breng- en haalmomenten kunnen soms wat druk zijn. Mocht er behoefte zijn om in alle rust een gesprek met elkaar te voeren, dan kan hier een aparte afspraak voor worden gemaakt. De pedagogisch medewerkers maken hier graag tijd voor.

Uitwisselen van informatie

BSO Kameleon staat voor een goede communicatie met ouders. Het is zelfs een randvoorwaarde om de opvang van kinderen goed te laten verlopen. Er is veel communicatie met medewerkers, ouders en de oudercommissie plaats.

Wij maken voor de communicatie gebruik van verschillende communicatiemiddelen: mondelinge communicatie, email, website, oudergesprekken, telefoon en brieven. De informatie kan gaan over het individuele kind, de stamgroep, bijzondere activiteiten of de organisatie.

De oudercommissie:

De taak van de oudercommissie is het behartigen van belangen van de kinderen. Ouders van kinderen die op het KDV of BSO geplaatst zijn, maken hiervan deel uit.

- Denkt mee over het pedagogisch beleid van het KDV en de BSO,
- Kan gevraagd of ongevraagd, advies geven aan de leiding of het bestuur,
- Heeft geen beslissingsbevoegdheid, maar heeft een verzwaard adviesrecht op diverse punten,
- Vergadert eenmaal per zes weken,
- Stelt in samenwerking met de directie een nieuwsbrief samen,
- Organiseert mede de ouderavonden.

Ouders kunnen te allen tijde vragen of suggesties kwijt aan de oudercommissie. Dit kan via : oudercommissie@kinderopvang-kiekeboe.nl

Afnemen van een extra dagdeel

Het structureel afnemen van een extra dagdeel is mogelijk. Ons uitgangspunt is dat het kind in zijn eigen groep geplaatst wordt. Wanneer de groepsgrootte dit niet toelaat, wordt er in overleg met de ouders besloten om het kind in de andere groep te plaatsen. Hierbij is er schriftelijke toestemming nodig van de ouders. Wanneer er plek vrijkomt, wordt het kind overgeplaatst. Dit in overleg met de ouders.

Het is mogelijk om incidenteel een extra dagdeel af te nemen, buiten de contracturen om. Ook hier is ons uitgangspunt om het kind in zijn eigen groep te plaatsen, mits de groepsgrootte dit toelaat. Opvang in een andere groep gaat in overleg met de ouders en schriftelijke toestemming.

SAMENWERKENDE INSTANTIES

Plaatselijke Scholen

Het komt wel eens voor dat een kind van school of BSO verandert. Om zo een overloop van onze 4 - jarigen zo voorspoedig te laten verlopen, staan wij in contact met verschillende basisscholen in de buurt. Vlak voor uw kind gaat wennen op de basisschool ontvangt u van ons, tijdens een persoonlijk gesprek, De school kan hiernaar vragen en vinden dit erg prettig om in te zien. Zo kan de leerkracht, samen met uw kind, direct een goede start maken!

Mocht u vragen hebben rondom de keus van een basisschool, dan kunt u altijd bij ons terecht. Wij adviseren wel altijd om een aantal scholen te gaan bekijken, uw gevoel erbij te beschrijven en vervolgens een bewuste keus te maken. Uw kind zal er, normaal gezien, 8 schooljaren doorbrengen, dus bewust kiezen is noodzakelijk.

Mocht u kind veranderen van BSO dan kan de nieuwe BSO contact met ons opnemen voor een overdracht.

Heel belangrijk is ons contact met de school van uw kind. Op school brengt uw kind tenslotte een groot deel van zijn of haar dag door. Hier maakt uw kind van alles mee, wat van invloed kan zijn op zijn of haar stemming of gedrag in de middaguren. Wij halen uw kind meteen uit school op. Hij of zij ziet u dus niet meer in de tussentijd. Een goede afstemming en informatie-uitwisseling met de school is dus essentieel.

Altijd van elkaar op de hoogte...

De school en de leerkracht moeten weten:

- op welke dagen gaat uw kind naar de buitenschoolse opvang?
- hoe gaat uw kind naar de buitenschoolse opvang?

Wat wij van de school moeten weten:

- zijn er eventuele veranderingen in de schooltijden door specialeactiviteiten of studiedagen?
- in welke groep en bij welke leerkracht zit uw kind?
- wanneer zijn de vakanties?

Oké punt (Centrum voor jeugd en gezin)

Het kan zijn dat we u, tijdens een gesprek, het advies geven om uw vragen voor te leggen aan het Oké punt. Dit is een herkenbaar inlooppunt, waarbij ouders en jongeren te recht kunnen met al hun vragen betreffende opvoeden, gezondheid en opgroeien. Het oké punt biedt ondersteuning, advies en hulp op maat.

GGD Gemeente

Als BSO staan wij natuurlijk altijd in contact met de gemeente. Wij kunnen hier altijd terecht met vragen of voor advies op maat. De GGD, als onderdeel van de gemeentelijke belangen, speelt hierin ook een belangrijke rol. Zo kunnen wij als kinderopvang altijd onze vragen stellen betreffende een ziektebeeld bij kinderen of verspreidingsrisico's van bepaalde kinderziekten. Daarnaast biedt de GGD ons ook de mogelijkheid om alle regels en richtlijnen te bespreken, die voor de kinderopvang van toepassing zijn. Mede dankzij deze samenwerking hopen wij ieder jaar, tijdens de regionale inspectie, deze controle zo goed mogelijk af te ronden.

Meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling

Binnen ons BSO zijn wij verplicht om te werken met een meldcode kindermishandeling. In deze meldcode staat een lijst van signalen waar onze pedagogisch medewerkers alert op moeten zijn. Verder staat er in onze meldcode een stappenplan beschreven, die wij volgen bij een vermoeden van kindermishandeling (in welke vorm dan ook). Voor meer informatie kunt u terecht bij ons Veiligheids- en gezondheidsbeleid.

Logopediste

Binnen ons BSO besteden wij veel aandacht aan de taalontwikkeling van onze kinderen. Helaas kan het voorkomen dat de spraakontwikkeling van een kind zich niet voldoende ontwikkelt. Wij staan dan ook in contact met een vaste logopediste die ons kan helpen bij het observeren van deze spraakontwikkeling. Wij zullen u, als ouders, dan uiteraard eerst op de hoogte brengen. U kunt daarna zelf de keus maken voor een eventuele verdere behandeling bij een logopedist

Geschillencommissie

BSO Kameleon werkt in de klachtenprocedure samen met een externe klachtencommissie. Wij weten uit ervaring dat de meeste klachten en/of strubbelingen intern tussen u en het team op te lossen zijn. Wij verzoeken u dan ook met klachten rechtstreeks naar de leidsters of naar de leiding te gaan. Het is echter van belang om te weten dat er een externe organisatie aangesproken kan worden op het moment dat de klachten niet meer onderling op te lossen zijn.

U kunt zich in deze gevallen te allen tijde wenden tot de geschillencommissie.

De Geschillencommissie

Postbus 90600

2509 LP DEN HAAG

070 310 5310

www.degeschillencommissie.nl